

Предлагач: Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ЗАДОЛЖИТЕЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ, по
скратена постапка

Скопје, мај 2025 година

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
 REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
 СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - Скопје
 KUVENDI I REPUBLIKES SE MAQEDONISE SE VERIUT - Shkup

Примено: E prapiluar:	27. 05. 2025		
Org. Edin. Njesie Org.	Broj Numër	Prilog Shkopje	Vrednost Vlerë
08	30211		

ДО
 ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
 РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

Бојан Стојаноски
 Марија Петровска
 Бил Славски
 Дарина Стојаноска

ВОВЕД

I. ОЦЕНКА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување се уредува задолжително капитално финансирано пензиско осигурување, основање и работење на задолжителни пензиски фондови и друштва за управување со задолжителни пензиски фондови, како дел од системот на пензиското и инвалидското осигурување. Задолжителните пензиски фондови и друштвата се основаат со цел да примаат придонеси од осигурениците обврзани врз основа на закон, да ги вложуваат во финансиски инструменти, да вршат распределба на акумулираните средства и да вршат исплати на програмирани повлекувања согласно со закон.

Со овој закон се основа Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување. Во Глава V „Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување“, во членот 50 од Законот е уредено дека Советот на експерти на Агенцијата е составен од пет члена од кои еден е претседател. Претседателот и четворицата членови на Советот на експерти на Агенцијата ги именува и разрешува Собранието на Република Северна Македонија на предлог на Владата на Република Северна Македонија. Со оглед дека мандатот на членовите на Советот на експерти е пет години, со можност за реизбор, се јави потребата од допрецизирање на оваа одредба во смисла дека мандатот на претседателот и членовите на Советот на експерти изнесува пет години и ниту еден член не може да биде на таа функција повеќе од два последователни мандати.

Во членот 56 од Законот е уредено дека Агенцијата, најдоцна до 31 декември во тековната година, доставува финансиски план за наредната година на усвојување на Собранието на Република Северна Македонија. Агенцијата, најдоцна до 30 јуни во тековната година, доставува финансиски извештаи за претходната година ревидирани од надворешен овластен ревизор согласно со меѓународните ревизорски стандарди до Собранието на Република Северна Македонија. Заради подобрување на можностите за располагање со приходите и расходите на Агенцијата со цел да се обезбеди континуитет во функционирањето на капитално финансираното пензиско осигурување, се предлага изменување и на оваа одредба од предметниот закон.

Од овие причини се пристапи кон донесување на овој закон.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Цел на Предлогот на закон е да се изврши унапредување на процесите на капитално финансираното пензиско осигурување, како и условите за ефикасно работење на Агенцијата и подобрување на можностите за располагање со приходите и расходите на Агенцијата со цел да се обезбеди континуитет во функционирањето на капитално финансираното пензиско осигурување.

III. ОЦЕНКА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предложените измени не предизвикуваат фискални импликации за Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНКА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИН НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на овој закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на Република Северна Македонија.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со оглед на тоа што не се работи за обемен и сложен закон, согласно со член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, се предлага овој закон да се донесе по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО
КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Во Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување („Службен весник на Република Македонија“ број 29/2002, 29/2003, 85/2003, 40/2004, 113/2005, 29/2007, 88/2008, 40/2009, 48/2009, 81/2009, 50/10, 171/10, 36/11, 98/12, 13/13, 164/13, 44/14, 192/15, 30/16, 21/18, 245/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 180/19, 103/21 и 86/25), во член 50 ставот (4) се менува и гласи:

„Мандатот на претседателот и членовите на Советот на експерти на Агенцијата изнесува пет години и ниту еден член не може да биде на таа функција повеќе од два последователни мандати.“

Член 2

Во член 51 став (1) точка д) во воведната реченица зборовите: „не постар од пет години“ се бришат.

Во алинејата 5 сврзникот „или“ се заменува со запирка.

Во алинејата 6 по зборовите: „ниво Б2 (B2)“ се додава сврзникот „или“.

По алинејата 6 се додава нова алинеја 7, која гласи:

„- сертификат и/или уверение со кој се потврдува познавањето на еден од трите најчесто користени јазици на Европската Унија – англиски, француски или германски на најмалку ниво Б2 (B2).“.

Во став (3) во точката д) по зборот „должности“ се додаваат зборовите: „и ја злоупотребил функцијата“.

Во точката ж) точката на крајот од реченицата се заменува со точка запирка.

По точката ж) се додаваат три нови точки з), с) и и), кои гласат:

„з) несовесно и нестручно ја врши функцијата и има нарушена репутација и интегритет;

с) на друг начин работел спротивно на закон и

и) Собранието не го усвои извештајот за работа на Агенцијата за претходната година.“.

Член 3

Во член 56 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) До усвојување на финансискиот план за наредната година од страна на Собранието на Република Северна Македонија, работењето на Агенцијата времено се финансира во рамки на приходите и расходите планирани во финансискиот план за наредната година донесен од Советот на експерти на Агенцијата.“.

Ставовите (2) и (3) стануваат ставови (3) и (4).

Во ставот (4), кој станува став (5), бројот „(3)“ се заменува со бројот „(4)“.

Ставовите (5) и (6) стануваат ставови (6) и (7).

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој закон им престанува мандатот на членовите на Советот на експерти на Агенцијата кои го исполнуваат условот од членот 1 од овој закон.

Член 5

Одредбите од членот 3 од овој закон, со кој во член 56 се додава нов став (2), се однесуваат и на доставениот финансиски план на Агенцијата за 2025 година до Собранието на Република Северна Македонија до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 6

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГOT НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНOT ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГOT НА ЗАКОН

Предлогот на Закон за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување содржи 6 члена.

Со членот 1 се врши допрецизирање на одредбата од член 50 став (4) од Законот во смисла дека мандатот на претседателот и членовите на Советот на експерти изнесува пет години и ниту еден член не може да биде на таа функција повеќе од два последователни мандати.

Со членот 2 се доуредуваат условите за избор, како и условите за разрешување на претседател и член на Советот на експерти на Агенцијата.

Со членот 3 се дополнува член 52 од Законот со нов став (3) со цел до усвојување на финансискиот план за наредната година, работењето на Агенцијата времено да се финансира во рамки на приходите и расходите планирани во финансискиот план за наредната година донесен од Советот на експерти на Агенцијата.

Со членовите 4 и 5 се уредуваат преодни одредби за членовите на Советот на експерти на Агенцијата кои го исполнуваат условот од членот 1 од овој закон, односно за примената на членот 3 од овој закон и на финансиски план на Агенцијата за 2025 година доставен до Собранието на Република Северна Македонија до денот на влегувањето во сила на овој закон.

Членот 6 го уредува влегувањето во сила на Законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување се меѓусебно поврзани со одделни одредби од Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со донесувањето на овој Предлог на закон ќе се изврши унапредување на процесите на капитално финансираното пензиско осигурување, како и условите за ефикасно работење на Агенцијата и подобрување на можностите за располагање со приходите и расходите на Агенцијата со цел да се обезбеди континуитет во функционирањето на капитално финансираното пензиско осигурување

ТЕКСТ
НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНО КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО
ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ ИЛИ ДОПОЛНУВААТ

Член 50

(1) Советот на експерти на Агенцијата е составен од пет члена од кои еден е претседател.

(2) Претседателот на Советот на експерти раководи со Агенцијата и ја застапува во односите со трети лица.

(3) Претседателот и четворицата членови на Советот на експерти на Агенцијата ги именува и разрешува Собранието на Република Северна Македонија на предлог на Владата на Република Северна Македонија.

(4) Мандатот на членовите на Советот на експерти е пет години, со можност за реизбор.

(5) Доколку постапката за именување на членови на Советот на експерти не е завршена пред истекот на нивниот мандат, членовите чиј мандат е истечен ќе продолжат да ја вршат својата функција, но не подолго од шест месеци.

(6) Членовите на Советот на експерти можат да бидат разрешени од страна на Собранието на Република Северна Македонија и пред истекот на мандатот, само во случај на исполнување на најмалку еден од условите предвидени во членот 51 став (3) од овој закон. Доколку член на Советот на експерти биде разрешен пред истекот на мандатот, на негово место се именува друго лице до истекот на неговиот мандат.

(7) Претседателот и двајца члена на Советот кои врз основа на предлогот на Владата на Република Северна Македонија од ставот (3) на овој член ги определува Собранието на Република Северна Македонија професионално се ангажирани во Агенцијата со полно работно време и не можат да имаат друга функција и да бидат вработени на друго работно место или да добиваат друг надоместок освен плата согласно со општите прописи од работните односи, како и надоместоци од повремени едукативни и авторски хонорари.

Член 51

(1) За член на Советот на експерти на Агенцијата може да се избере лице кое ги исполнува следниве услови:

а) да е државјанин на Република Северна Македонија;

б) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

в) има стекнати најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

г) да е експерт во областа на пензиското осигурување, економијата, правото, финансиската супервизија, сметководството, пазарот на капитал, осигурувањето и актуарската наука, со работно искуство од најмалку пет години во областа на пензиското осигурување или финансиите.

д) да поседува еден од следниве меѓународно признати сертификати или уверенија за активно познавање на англискиот јазик не постар од пет години, и тоа:

- ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 74 бода;
- ИЕЛТС (IELTS) - најмалку 6 бода,
- ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English: Legal) - најмалку Б2 (B2) ниво,
- ФЦЕ (FCE) (Cambridge English: First) - положен,
- БУЛАТС (BULATS) - најмалку 60 бода или
- АПТИС (APTIS) – најмалку ниво Б2 (B2)

(2) За член на Советот на експерти на Агенцијата не може да се избере лице:

а) ако му е изречена прекршочна санкција забрана на вршење на професија, дејност или должност;

б) ако му е изречена казна затвор за кривично дело против јавните финансии, против платниот промет и стопанството, против службената должност или против правниот сообраќај;

в) кое е функционер кој раководи со државен орган или орган на државната управа;

г) кое е член на орган на управување, надзорен орган или лице вработено во пензиско друштво, основач на пензиско друштво или друго правно лице над кое супервизија врши Агенцијата;

д) кое е акционер во пензиско друштво во основач на пензиско друштво или друго правно лице над кое супервизија врши Агенцијата и

ѓ) кое е пратеник или лице кое врши друга должност на која е избран од Владата или Собранието на Република Северна Македонија.

(3) Собранието на Република Северна Македонија, на предлог на Владата на Република Северна Македонија, може пред истекот на мандатот за кој е избран, да го разреши претседателот или член на Советот на експерти, ако:

а) самиот го побара тоа;

б) му е одземена деловната способност;

в) не ги почитува забраните од ставовите (6) и (7) на овој член и обврските од членот 55 од овој закон;

г) неоправдано отсутствувал од три седници на Советот последователно или неоправдано отсутствувал вкупно од пет седници во текот на една година;

д) грубо ги запоставува работните должности;

- ѓ) ги исполнува условите за остварување на право на пензија, согласно со закон;
- е) има долготрајна болест, која го спречува во извршувањето на обврските и
- ж) повеќе не ги исполнува условите од ставовите (2) и (4) на овој член.

(4) Претседателот и членовите на Советот на експерти се должни својата работа да ја извршуваат професионално и на начин на кој нема да ја доведуваат во прашање независноста и самостојноста на Агенцијата.

(5) Каков било облик на влијание врз работењето на Советот на експерти кој би можел да влијае врз независноста и самостојноста на Агенцијата е забранет.

(6) Лицата со посебни овластувања и одговорности, вработени во Агенцијата, кои учествуваат во носењето на одлуките со важно влијание за пензиските друштва, пензиските фондови и членовите мораат да имаат високо образование и работно искуство од најмалку три години во областа на управувањето со задолжителни и доброволни пензиски фондови, економијата, финансиите, сметководството, инвестирањето, осигурувањето, актуарската наука или правото. Вработените во Агенцијата не смеат да бидат членови на органи на пензиските друштва или други правни лица над кои Агенцијата врши супервизија и не смеат да вршат поединечни задачи за тие правни лица.

(7) Претседателот и членовите на Советот на експерти и вработените во Агенцијата за време на траењето на нивниот мандат, односно работен однос не смеат да примаат какви било надоместоци или плаќања, да прифаќаат некаква функција или вработување, или да вршат услуги или да стекнуваат акции во пензиско друштво, основач на пензиско друштво или друго правно лице над кое супервизија врши Агенцијата.

Член 56

(1) Агенцијата, најдоцна до 31 декември во тековната година, доставува финансиски план за наредната година на усвојување на Собранието на Република Северна Македонија. Агенцијата, најдоцна до 30 јуни во тековната година, доставува финансиски извештаи за претходната година ревидирани од надворешен овластен ревизор согласно со меѓународните ревизорски стандарди до Собранието на Република Северна Македонија.

(2) Средствата за плата, месечниот надоместок и другите надоместоци на Претседателот, членовите на Советот на експерти и на вработените во Агенцијата се обезбедуваат од средствата на Агенцијата утврдени со годишниот финансиски план.

(3) Работењето на Агенцијата, согласно со овој закон, се финансира од надоместоци што Агенцијата ги наплатува од пензиските друштва, вклучувајќи ги особено следниве:

- а) месечен надомест на товар на пензиските друштва најмногу до 0,8% од секој уплатен придонес во претходниот месец во пензиските фондови со кои управуваат;

б) надомест за обрасци на барања и документација кон барањата за дозвола за основање на пензиско друштво и одобрение за управување со задолжителен пензиски фонд;

в) надомест за дозвола за основање на пензиско друштво, дозвола за вршење дејност - управување со доброволни пензиски фондови, дозвола за вршење дејност - управување со задолжителни пензиски фондови и за одобренија за управување со задолжителни и/или доброволни пензиски фондови;

г) надомест за обезбедување на формулари;

д) надомест за обука и организирање на испит;

ѓ) надомест за запишување во регистарот на агенти кој не може да биде повисок од административните трошоци на запишувањето;

е) надомест за вршење на услуги и

ж) други надоместоци утврдени од Агенцијата.

(4) Висината на надоместоците од ставот (3) на овој член ја утврдува Советот на експерти на Агенцијата, на која согласност дава Собранието на Република Северна Македонија и истите се објавуваат во “Службен весник на Република Северна Македонија”

(5) Агенцијата има своја сметка во деловна банка во Република Северна Македонија.

(6) Ревизија на работењето на Агенцијата врши надворешен овластен ревизор.